



Paraenesis De Eleemosyna

Alardus <Aemstelredamus>

[Köln], 1545

VD16 A 1250

Eleemosynæ magnitudinem non iudicari in pecuniarum multitudine, sed in
dantium promptitudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63012)

DE ELEEMOSYNA.

atque omne tribuisti. Nam & in somnis oculus te uidit quod habueras dedisse. Quid enim duobus obolis uilius, quid capillis minus, ac farinae floribus? & tamen haec placuerunt magis, quam uituli, quam aurum. Etenim in eo quod quis habet, acceptus, haud in eo quod non habet, & quod tua habuerit manus, eo benefacit. Quare indigentibus libenter tribuamus opportuna, quanquam modica sint, quamuis parua. Eandem cum illis accipiemus mercedem, qui plura impendunt, magis autem maiorem talenta decem milia praeferebantibus, modo cum proposito. Haec agentes, atque ineffabiles dei thesauros assequemur, quae non audiamus modo, sed & operibus comprobemus.

Gregorius Nazianzenus de cura pauperum oratione decimasexta: Da parum quid indigenti, non enim paruum est ei, qui omnium est egenus, imo nec Deo, si pro uiribus dederis. Da pro magno promptitudinem, si nihil habes, uel lachrymulam, magnum remedium est afflicto misericordia, quae ex animo procedit, compassio enim uera multum calamitatem subleuat. non sit homo tibi homini pecude uilius, quae in foueam cecidit uel aberrauit. illud enim te lex extrahere & reducere iubet.

Elcemosynae magnitudinem non iudicari in pecuniarum multitudine, sed in dantium promptitudine.

CHrysofomus ad populū Antiochenū homil. tricesimaquarta, de studio circa dei desiderium

H ij

DE ELEEMOSYNA.

habendo. Nam eleemosynæ magnitudo non in pecuniarum multitudine iudicatur, sed in dātium promptitudine. Et propterea, qui calicem aquæ frigidæ dederit, factus est acceptabilis, & quæ duo minuta erogauit: ut discamus quod ibi mentē dominus inquirat. Licet & habentem pauca magnam exhibere largitatem, cum efficax fuerit promptitudo, & multa possidentem pauca habentibus inferiorem uideri, propter mētis pusillanimitatē. Effundamus igitur bona, quæso, super homines in necessitate positos, larga mēte, ex his quæ dominus nobis largitus est, & ab ipso data uicissim reddamus, ut ita rursum cū accessione nostra fiant. Eius enim est tanta liberalitas, ut & ex his quæ dedit accipiens, se propria non censeat accipere, sed multa cum largitate nobis ea reddere polliceatur. Tantum nos quæ nobis attinēt exhibere uelimus, & ea tanquam dei commendātes manui, ita pauperibus ea ministremus, scientes quod quæ manus illa susceperit, non ipsa tantum præbet, sed datis multa plura nobis illa rursum facta largitur, propriam per omnia præferens liberalitatē. Et quid dico quod ea multiplicās illa manus præbet? Non enim ea solum, uerum & cum his regnum donat cælorum, & prædicat, & coronat, & infinita largitur bona, si quid ex rebus ab eo datis paruum erogare uelimus. Nunquid enim graue quippiam, & onerosum à nobis inquirat? Necessitatē excedentia uult nos facere necessaria, & quæ ne quicquam & inutiliter reposita sunt, hæc uult bene distribui, ut hinc occasione sumpta nos coronet, festinat enim & properat, & omnia facit, ut nos his quæ pollici-

DE ELEEMOSYNA.

tus est, dignos constituat. Ne nos itaque tot bonis priuemus. Nam si circa terram laborantes horrea exhaurientes, terræ semina mandant, & congregata dispergunt, & hoc faciunt cum uoluptate, se ampliorum spe consolantes, & hæc cum sciant, quod frequenter & aeris inæqualitas & sterilitas terræ, & alij multi incurfus, uel locustarum exercitus, uel rubiginis impetus ab expectatione decidere facit, bonis tamen se pascentes expectationibus, in horreis cōgregata terræ committunt: multo magis nos inaniter in cibos pauperum dispergere congruū est, ubi nunquā accidit aberrare, nec infortunium, quod in terra fit, uereri. ait enim: Disperfit deus pauperibus, iustitia eius manet in seculū seculi. Breui tempore distributionē fecit, & perenni æuo permanet eius iustitia. Chrysostronus in epistolam Pauli ad Timotheum 2. capite 1. homilia 3. Nam & eleemosynis dandis, alij aurum offerebant, paupercula uidua duo minuta in gazophylatiū misit, nihilq; mino diuitibus intulit. Cur id? quia uoluntas ppositumq; discernit, non datum ipsum. Enim uero cum in eleemosynis erogandis deū uis ita iudicare, ut nihil minus reddat tibi, si duo minuta distribuas, quā his, qui mille auri talenta distribuunt, in auaritia uero & rapina non idem censes. Nonne omni ratione id caret? Quemadmodum denique uidua illa, quæ duo minuta miserat, pro alacritate uoluntatis, nihil minus diuitibus intulit, ita & tu si uel duo minuta diripias, nihilo meliori in loco es, quā hi, qui multa diripiunt: imo ut mirabilius aliquid loquar, illos iniquitate transcendis. Chrysostronus ad popu-

DE ELEEMOSYNA.

lum Antiochenum, quod ars sit eleemosyna, homilia tricesima tertia. Cum autem oporteat misereri, nihil aliud nobis opus est, sed sola uoluntas est necessaria. Quod si dicas, quod pecunijs opus est, & habitatiombus, & uestimentis, & calceamentis: illa lege Christi uerba, quæ de uidua dixit, & ab angustia desiste, licet ualde sis pauper, & mendicantibus pauperior, si duo minuta contuleris, totum explesti. Et si des panem, cum habens solum, ad perfectionem artis uenisti.

Nihil quamlibet alioqui tenue pauperi impensum, non longe acceptissimum esse Christo.

Hieronymus in Mattheum, capite decimo. Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis, &c. Legimus in propheta David. Ad excusandas excusationes in peccatis, quod multi peccatorum suorum quasi iustas prætendant occasiones: ut quod uoluntate delinquant, uideantur necessitate peccare. Dominus scrutator cordis & renum, futuras cogitationes in singulis contuetur. Dixerat: Qui recipit uos, me recipit. Sed hoc præceptum multi pseudoprophetae, & falsi prædicatores poterant impedire, medicatus est huic quoque scandolo dicens: Qui recipit iustum in nomine iusti, mercedem iusti accipiet. Rursus poterat alius causari & dicere: Paupertate prohibeor, tenuitas me retinet, ut hospitalis esse non possim. Et hanc excusationem leuissimo præcepto diluit, ut calicem aquæ frigida, toto animo porrigamus. Frigida, inquit, aqua, non